

NUMMER 9

Tintin og de evindeligt bare bryster

20. september 2019 af [Johan Wowern Hundrup](#)

0

TATOVØREN OG KLITORIS

999999

Forfatter/tegner: Rikke Villadsen

Forlag: Forlaget Fahrenheit

Form: Hardback, 184 sider i sort/hvid

Vejl. pris: 248,-

Udgivelsesår: 2019

Udgivelsesland: Danmark

Rikke Villadsen tegner, så man kan føle det. Hendes nye grafiske roman *Tatovøren og klitoris* er en elegant og ængstelig leg med vores inderste usikkerheder og tegneseriens formsprog.

Det var som at drømme, da jeg læste Rikke Villadsens nye grafiske roman *Tatovøren og klitoris*. Først var jeg rundforvirret. Jeg havde svært ved at huske præcist, hvad jeg lige havde læst. Og så lidt efter fortalte jeg om den til hvem som helst. I stedet for "Vil du høre noget sjovt, jeg

drømte i går?" blev det til "Vil du høre om en vild tegneserie, jeg lige har læst?" Jeg havde en trang til at fortælle, at hovedpersonen Rikke føder et barn ud af sin hals; at en slimklat, som hedder Frank, tyder hendes drømme i en opiumshule; at hun i en tredje drøm stjæler et militærfly og flygter fra spøgelse, som prøver at stjæle hendes ansigt; at hun rejser mellem drømmene for at finde tilbage til sit barn.

Sådan kan man genfortælle *Tatovøren og klitoris*, men den slags genfortællinger af, hvad der sker, fungerer aldrig rigtigt. Hvornår har man sidst været engageret i andres drømme?

Omvendt kan jeg ikke bare ty til drømmetydning. Tegneseriens syv kapitler indledes af korte prosatekster, og første kapitel åbnes med sætningen: "Kanalen er symbol på en halsåbning eller en skede." Før man begynder at drømme, bliver man altså fortalt, hvad det hele betyder. Det må være en spøg. Hvordan tilgå en tekst, der insisterer på at være til besvær? *Tatovøren og klitoris* er dog ikke uigennemtrængelig, men det kræver hårdt arbejde at orientere sig i drømmenes klaustrofobiske og spøgefulde virvar. Det særligt elegante ved Villadsens tegnekunst er, hvordan karaktererne hele tiden balancerer på grænsen mellem at bryde ud i gråd og sang.

SØG

 Søg

NYESTE KOMMENTARER

- Lars Vikjær Kramhøft til [Så er der zinefest](#)
- Anna til [Så er der zinefest](#)
- Morten Søndergård til [Selv superhelte får posttraumatisk stresslidelse](#)
- Henning til [Selv superhelte får posttraumatisk stresslidelse](#)
- Lars Vikjær Kramhøft til [På tegnebordet: Lars Kramhøft](#)

FIND OS PÅ FACEBOOK

Synes godt om side Del

Vær den første af vennerne, der synes godt om dette

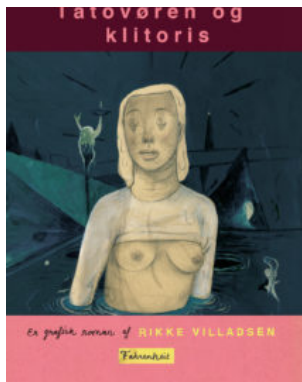
Nummer 9 - magasin for tegneserier
sidste onsdag

!!!

Marvel Shocker: Kevin Feig...
In a shocking move that could repr...

3 Kommenter Del

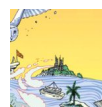
SENESTE INDLÆG

Så er der zinefest

18. oktober 2019

2

Hyldest til drømmere, anarkister og svindlere

15. oktober 2019

0

Atomar nostalgi

11. oktober 2019

0

Selv superhelte får posttraumatisk stresslidelse

9. oktober 2019

2

Drømmen om Valhalla

4. oktober 2019

1

Spør af det usagte

Medgivet: Det var måske ikke den mest indledning på en anmeldelse af en tegneserie, som netop handler om en persons drømme. Men Rikke Villadsens tegninger skaber perfekt en fornemmelse af drømmende sanseoplevelser. Hendes blyantstreg er ekspressiv, og man præsenteres konstant for nærbilleder af ansigter. Mens ansigtstræk og deres følelser tegnes med stor indlevelse og med detaljer for øjet, er stilen ellers grov, tenderende mod det skitseagtige. Der er et eksplicit fokus på følelseslivet.

To tegneteknikker understreger dette. Villadsen har tværet blyantstregen ud, hvilket giver tegneserien et sløret udtryk. Dette gøres normalt for at lægge skygger, men her er brugen så overdreven, at det virker, som om man ikke kan se mere end en armlængde for sig. Skaber dette ikke netop den fornemmelse, man har i drømme, hvor alt, der ikke fokuseres på, er diffust? Det andet stiltræk er, at Villadsen i stedet for at begynde forfra på et nyt stykke papir visker sine fejl ud. Denne teknik efterlader som regel spor af det udviskede.

Det ses oftest med talebobler og replikker, men også med hele motiver og sideinddelinger, som er blevet visket ud. Disse spor af det usagte og uforløste får i *Tatovøren og klitoris* karakter af at være den underliggende struktur for tegningerne. Minder det ikke netop om den summen, man kender fra sin drømme; om de personer i ens drømme, der taler uden, at man forstår dem? Samtidigt har denne teknik den funktion, at den særligt forekommer hos Rikke, når hun ængsteligt betvivler sig selv – og det gør hun tit. Hun rammes af angstanfald, betvivler og slutshamer sig selv konstant.

Meget passende har Rikke klovnesminke om øjnene: Hun kan i starten af bogen ikke tænke en tanke uden at anfægte sig selv for dette eller hint. Rent motivisk optræder en række spiralformede figurer løbende. Vandpytter, ringe i træ og vand og hjul er overalt. Det snurrer og svimler for Rikke. Set i sammenhæng med tegneseriens slørede udtryk og mængden af udviskede 'stemmer' er *Tatovøren og klitoris* et enormt klaustrofobisk værk. Det er virkelig mesterligt ubehageligt. Men midt i al ængsteligheden bliver der hele tiden gjort grin.

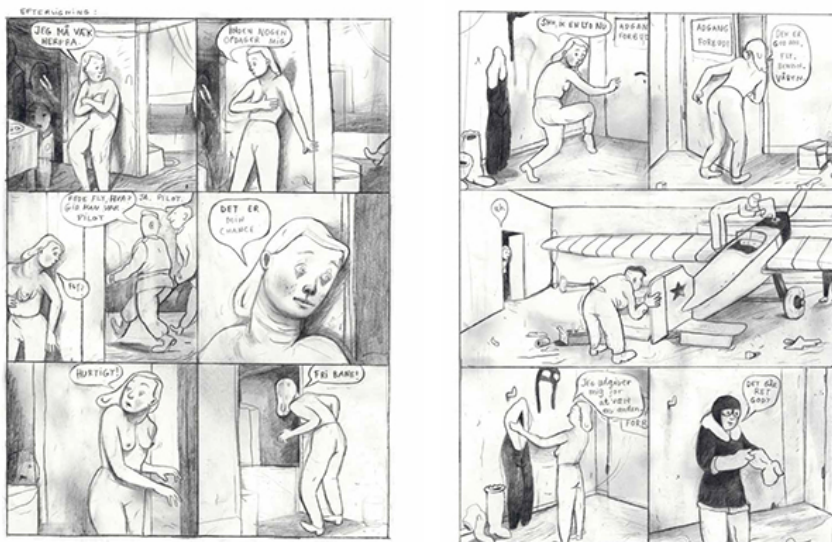

Legens fortællestil

Da Rikke i en makaber scene føder sit barn ud af sin hals som følge af et panikanfald, spørger en karakter, om det er en taleboble, der kommer ud af hende. Villadsen har en utrolig evne for at flette komik ind i et ellers barskt værk. Jeg tror, det bedste udtryk for hendes fortællestil er legen. Villadsen eksperimenterer med tegneseriesproget, gør grin

Efter Rikke har modtaget drømmeterapi fra slimklatten Frank (don't ask), springer vi fra en drøm om indiske opiumshuler til en drøm under Korea-krigen. Her finder hun sig selv på en militærbase fyldt med krigsliderlige soldater og klam, fallosformet mad. Set i sammenhæng med den slutshaming, Rikke udsætter sig selv for, tegner der sig et billede af, at angsten ikke bare er angsten ved at være et menneske, men også angsten ved at være kvinde i en mandsdomineret verden. Igennem det mest af tegneserien har hun haft bare bryster, men nu bliver hun skamfuld over sin nøgenhed og bliver endnu engang handlingslammet og ramt af angst. Hun må væk fra basen.

Som ved et trylleslag klæder både tegnestilen og Rikke sig ud. Pludseligt bliver tegnestilen klar og tydelig, og Rikke er fuld af gåpåmod. Replikkerne er korte: "Hurtigt!", "Fri bane!", "Shh, ik en lyd nu".

Rikke opfører sig som Tintin, mens tegnestilen minder om Hergés ligne Claire. Rikke og stilen leger, at de er mænd for ikke at blive opdaget. Denne dobbeltforklædning gør hende i stand til at stjæle et fly og flygte. Rikke og tegneserien iklæder sig den mandsdominerede verdens fortælleformer for igennem legen at afmontere deres magt. Og det er dermed legen og arbejdet med formen, som bliver selve fortællings drivkraft.

Men glæden varer ikke ved. Flyende oppe under nattehimmelen beskylder hun straks sig selv for at være for privilegeret til at have et egentligt opgør med patriarkatet.

Alligevel er det, som om efterligningen har smittet af. Rikke er blevet mere handlekraftig, og hun beslutter sig for at finde tilbage gennem drømmene til sit barn ved kanalen. Fortællingen er også nærmest blevet fald på halen-komisk. Nu ser vi Rikke lave saltomortaler i sit fly, efter hun lige er flygtet fra nogle ansigtsstjælende spøgelser. Hun falder bogstavelig talt på halen undervejs i sit forsøg på at finde sit barn igen. Der er noget sært sjovt og ubehageligt over dette.

Efterligningens spor føles på mig som et klaustrofobisk fængsel for formen; som om den har taget et tæt greb om fortællingens handlerum. Alligevel fremstår det også som et værn mod angsten og de utallige udefrakommende angreb mod Rikke. Er denne mimen både et nederlag overfor en undertrykkende mandsdomineret verden og en undergravende gestus, der forhindrer Rikke i at bukke totalt under? Denne ambivalens er en utrolig bedrift. Uden at give sig hen til utopier giver Villadsens leg med klichéer, patriarkalske fortælleformer og vores alles inderste usikkerheder mig en tro på, at legen virkelig er et frisættende projekt.

DEL PÅ [f](#) [t](#) [@](#) [G+](#) [in](#) [t](#) [✉](#)

Johan Wowern Hundrup

◀ **FORRIGE ARTIKEL**
Det besværlige begær

NÆSTE ARTIKEL ▶
Fem regnbuetegneserier der vil udvide din horisont

MÅSKE KAN DU OGSÅ LIDE

“Det er jo bare en tegneserie”

30. september 2019 af [Johan Wowern Hundrup](#) [🗨️](#) 0

Det besværlige begær

17. september 2019 af [Lars Kramhøft](#) [🗨️](#) 2

SKRIV ET SVAR

Kommentar

Navn

E-mail

Website

Skriv kommentar